

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 1131 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag	Journalnummer	Kontor
1	400.C.2-0	EU-sekr.

27. juni 2003

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Miljøministeriets grundnotat vedrørende meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om "Styrkelse af den lovpligtige revision i EU".

P. B. Olsen

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

20. juni 2003

/LJE/FHN

Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om "Styrkelse af den lovpligtige revision i EU"

Resumé

Den 21. maj 2003 offentliggjorde Europa-Kommissionen meddelelsen "Styrkelse af den lovpligtige revision i EU". Meddelelsen skal ses i sammenhæng med meddelelsen vedr. selskabsret og virksomhedsledelse (Kom nr. (2003) 284), som Kommissionen offentliggjorde samme dag.

Behovet for yderligere tiltag på revisionsområdet skal bl.a. ses i lyset af de seneste års internationale regnskabsskandaler, og de bebudede initiativer har til formål at styrke investorenes tillid til kapitalmarkederne og øge den offentlige tillid til revisionsfunktionen i EU. EU's finansministre har på det uofficielle ECOFIN-møde i Oviedo i april 2002 støttet op om Kommissionens initiativer.

Kommissionens meddelelse om revision beskriver ti prioriterede initiativer, der har til formål at forbedre og harmonisere kvaliteten af den lovpligtige revision indenfor EU. Handlingsplanen lægger op til, at fire initiativer – herunder fremsættelse af forslag til ændring af 8. selskabsdirektiv – skal gennemføres i 2003-2004, mens de resterende seks skal gennemføres i 2004-2006.

1. Baggrund og indhold

1.1. Baggrund

Den 21. maj 2003 offentliggjorde Europa-Kommissionen meddelelsen "Styrkelse af den lovpligtige revision i EU". Meddelelsen skal ses i sammenhæng med meddelelsen om "Modernisering af selskabsretten og forbedret virksomhedsledelse i Den Europæiske Union – vejen frem", som Kommissionen offentliggjorde samtidig.

Meddelelsen, der indeholder en handlingsplan med ti prioriterede initiativer, har til formål at forbedre kvaliteten af den lovpligtige revision i EU yderligere, samt at skabe yderligere harmonisering indenfor EU.

Meddelelsens ti bebudede initiativer skal bl.a. ses i lyset af investorenes dalende tillid til kapitalmarkederne og offentlighedens svækkede tillid til revisionsbranchen, som er fulgt i kølvandet på Enron og efterfølgende regnskabsskandaler.

Der har allerede tidligere været en række tiltag i EU med henblik på at forbedre og harmonisere kvaliteten af den lovpligtige revision.

Første skridt var Kommissionens grønbog fra 1996 om "Den lovpligtige revisors rolle, stilling og ansvar i Den Europæiske Union". I forlængelse heraf udsendte Kommissionen i 1998 meddelelsen "Lovpligtig revision i EU: Vejen frem", som medførte oprettelsen af et rådgivende revisionsudvalg (Committee on Auditing), hvis overordnede formål er at forbedre kvaliteten af den lovpligtige revision i EU. Udvalget er sammensat af repræsentanter for myndighederne i de enkelte medlemslande samt repræsentanter for revisorerne.

På grundlag af revisionsudvalgets arbejde udstedte Kommissionen i november 2000 en henstilling om "Kvalitetssikring i forbindelse med lovpligtig revision i EU" efterfulgt i maj 2002 af henstilling om "Revisorers uafhængighed i EU". I Danmark er begge disse henstillinger implementeret med den nye revisorlov (Lov om statsautoriserede og registrerede revisorer af 30. april 2003), der forventes sat i kraft i løbet af sommeren 2003.

På trods af de allerede gennemførte foranstaltninger har EU-Kommissionen fundet, at der i den nuværende situation er behov for yderligere tiltag for at styrke investorenes tillid til kapitalmarkederne og for at øge den offentlige tillid til revisorerne i EU.

Meddelelsens bebudede initiativer skal desuden ses i sammenhæng med Kommissionens handlingsplan for finansielle tjenesteydelser og Kommissionens notat om reaktion på Enrons kollaps ("A first EU response to Enron related policy issues"), der blev godkendt af EU's finansministre på det uformelle ECOFIN-møde i Oviedo i april 2002, og som peger på lovpligtig revision som et af fem væsentlige områder, der er relevante i lyset af Enron.

1.2 Indhold

Europa-Kommissionens meddelelse indeholder en 10-punkts handlingsplan om lovpligtig revision, der opstiller fire initiativer, der bør gennemføres i 2003-2004 og seks initiativer, der bør gennemføres i 2004-2006.

Initiativer, der ifølge handlingsplanen bør gennemføres i 2003-2004:

1.2.1 Modernisering af 8. direktiv

Kommissionen agter af forelægge et forslag til et moderniseret og principbaseret 8. selskabsdirektiv, der skal sikre et samlet retsgrundlag for al lovpligtig revision i EU. Det nuværende 8. direktiv, der er fra 1984 og aldrig har været ændret siden, vedrører først og fremmest uddannelsesmæssige krav til lovpligtige revisorer i EU (i Danmark statsautoriserede og registrerede revisorer).

Forslag til ændringerne af 8. direktiv vil indeholde klare principper om offentlig kontrol (Public oversight), ekstern kvalitetssikring, revisors uafhængighed, etiske standarder, revisionsstandarder, disciplinære sanktioner samt udpegelse og afskedigelse af lovpligtige revisorer.

1.2.2 Styrkelse af EU's reguleringsinfrastruktur

Det foreslås, at der oprettes et revisionsreguleringsudvalg i EU-regi med repræsentanter fra medlemslandene og Kommissionen. Det nuværende Revisionsudvalg med repræsentanter fra såvel offentlige myndigheder som revisorbranchen omdøbes til Det Rådgivende Revisionsudvalg. Formålet er at sikre, at de samfundsmæssige interesser bliver afgørende for udformningen af EU's regler for revision, samtidig med, at der drages nytte af branchens indsigt og kompetence.

1.2.3 Styrkelse af den offentlige kontrol med revisionserhvervet i EU

Det foreslås, at der gennemføres en analyse af medlemslandenes eksisterende systemer for offentlig kontrol, og at der fastsættes minimumskrav for indholdet af den offentlige kontrol.

Det foreslås, at der tilskyndes til samordning af medlemslandenes principper og praksis for offentlig kontrol og sikres et effektivt grænseoverskridende samarbejde, idet medlemslandene selv skal have ansvaret for den offentlige kontrol.

1.2.4 Krav om ISA (internationale revisionsstandarder) for samtlige lovpligtige revisioner i EU fra og med 2005

EU's Revisionsudvalg har siden 1999 forberedt anvendelsen af internationale revisionsstandarder. Det er målsætningen, at internationale revisionsstandarder skal gælde for lovpligtige revisioner i EU fra og med 2005.

Der skal forinden gennemføres yderligere analyser, og Kommissionen vil arbejde for at gøre det standardudstedende organ mere uafhængigt for at sikre hensynet til den offentlige interesse.

Initiativer, der ifølge handlingsplanen bør gennemføres i 2004-2006:

1.2.5 Forbedring af systemerne for disciplinære sanktioner

Det foreslås, at der sker en harmonisering af procedurene i de nationale disciplinærsystemer og indføres en forpligtelse til at samarbejde i grænseoverskridende sager. Derimod lægges der ikke op til at harmonisere selve sanktionerne pga. forskelle i landenes retssystemer.

1.2.6 Øge gennemsigtigheden af revisionsfirmaerne og deres netværk

Det foreslås at udvikle oplysningskrav for de internationalt arbejdende revisionsfirmaer og deres netværk, således at det bliver muligt for offentligheden at vurdere, om der eksempelvis er tale om ét revisionsfirma eller et løst samarbejde med fælles navn.

1.2.7 Virksomhedsledelse, styrkelse af revisionsudvalg og intern revision

Det foreslås at opstille retningslinjer for udnævnelse, afskedigelse og vederlæggelse af lovpligtige revisorer for dermed at sikre uafhængigheden i forhold til direktionen. Det foreslås samtidig at undersøge kravene til revisorers rapportering om interne kontrolsystemer og evt. fremsætte forslag om dette spørgsmål.

1.2.8 Styrkelse af revisoruafhængigheden og etiske standarder

Det foreslås at overføre kravene til revisors uafhængighed fra EU-henstillingen herom til ottende direktiv. Princippet heri er, at en revisor ikke må udføre lovpligtig revision i situationer, hvor en fornuftig og velinformeret tredjemand vil være i tvivl om revisorens uafhængighed.

Det foreslås samtidig at undersøge, hvorvidt en begrænsning i revisors adgang til at levere rådgivning og konsulentytelser kan styrke revisors uafhængighed.

1.2.9 Udbygning af det indre marked for revisionsvirksomhed

Det foreslås at begrænse kravene til revisionsvirksomhedernes ejerforhold for dermed at gøre det lettere at etablere fuldt integrerede EU-revisionsfirmaer.

Det foreslås samtidig at fastholde medlemslandenes adgang til at fastsætte regler for anerkendelse af revisorer, der er godkendt i andre medlemslande.

Endelig foreslås det at gennemføre en undersøgelse af, om koncentrationerne på revisormarkedet har begrænset konkurrencen.

1.2.10 Undersøgelse af revisoransvar

Det foreslås at foretage en analyse af de økonomiske virkninger af revisoransvarsordninger. Det har hidtil ikke vist sig muligt at harmonisere det civilretlige revisoransvar som følge af store forskelle i medlemslandenes retssystemer.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet holdning foreligger ikke på nuværende tidspunkt.

3. Nærheds- og proportionalitets princippet

Meddelelsens handlingsplan bebuder en række initiativer, hvoraf flere vil være i form af egentlig regulering. Meddelelsen indeholder dermed i sig selv ikke konkrete forslag, der giver anledning til vurdering af forholdet til nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Med den nye revisorlov (lov om statsautoriserede og registrerede revisorer af 30. april 2003), der forventes af blive sat i kraft i løbet af sommeren 2003, er såvel 8. direktiv som Europa-Kommissionens to henstillinger om henholdsvis kvalitetssikring (2001/256/EF) og om revisorers uafhængighed (2002/590/EF) implementeret i den dansk lovgivning.

De internationale revisionsstandarder, ISA, oversættes i dag til dansk af Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR) og udsendes på vegne af FSR og Foreningen Registrerede Revisorer som danske revisionsstandarder (RS). Der er således ikke noget lovgrundlag for anvendelse af standarderne i Danmark, men standarderne anses for at udfylde begrebet "god revisorskik", som danske revisorer efter lovgivningen skal leve op til.

Først når handlingsplanens enkelte tiltag fremsættes i form af konkrete forslag, kan der foretages vurdering af indholdet heri og dets forhold til gældende dansk ret.

5. Høring

Meddelelsen med handlingsplan sendes i høring i relevante specialudvalg, og høringssvarene eftersendes til Folketinget.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Der foreligger endnu ikke konkrete forslag, som søger at udmønte handlingsplanens bebudede initiativer. Først når de enkelte tiltag fremsættes i form af konkrete forslag, kan der foretages vurdering af indholdet og de lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Der foreligger endnu ikke konkrete forslag, som søger at udmønte handlingsplanens bebudede initiativer. Først når de enkelte tiltag fremsættes i form af konkrete forslag, kan der foretages vurdering af indholdet og de samfundsøkonomiske konsekvenser.